

ALMEDALEN 2025: VÄSTERNORRLAND OCH NORRA SVERIGE STÄRKER POSITIONERNA

Under årets Almedalsvecka arrangerade Västernorrland, däribland Härnösands kommun, tillsammans med Jämtland Härjedalen, Västerbotten och Norrbotten fyra seminarium. Vikten av fungerande infrastruktur, både i luft och på land, Sveriges starka position i den gröna omställningen och arbetskraftens rörlighet var i fokus.

Att staten måste ta ett större ansvar var det övergripande budskapet och kravet från de fyra nordligaste länen. Det gäller oavsett om man pratar säkrande av infrastruktur, flygets utveckling eller nya etableringar. Runt 70 % av de stora industrisatsningarna kommer att hamna i de fyra nordligaste länen.

Här kan du läsa en summering av de fyra seminarierna:

Snabbare beslutsprocesser och tydlig politik i den gröna omställningen

När bolag och koncerner letar platser för etableringar är snabba processer och effektiv tillståndshantering en avgörande faktor. Går det för långsamt finns risk att man vänder blicken åt ett annat håll och kommunen och kanske även Sverige går miste om möjligheter till tillväxt.

- Vi måste ta tillväxten på allvar. Sverige byggs ute i kommunerna och då måste staten ha våra ryggar säger Erik Lövgren, Kommunstyrelsens ordförande i Ånge. Står varje kommun själv med kostnader och risk kanske inte modet att satsa finns och man går miste om möjligheter. Kommunerna kan inte själva bära både risk och kostnader för att sedan lämna det mesta av vinsten till staten.

Det måste bli mycket tydligare vilken målsättning Sverige som nation har när det gäller den gröna industriomställningen.

- Företagen gillar förutsägbarhet och trygghet för att fortsätta etablera och utveckla, säger Magnus Igel, affärsutvecklingsdirektör på RES, som etablerat sig i Ånge. Det är viktigt att det finns en nyfikenhet hos kommunerna och en vilja att komma någonstans. RES har märkt att en del kommuner inte har kapacitet och då har vi faktiskt lagt ned en del projekt i de kommunerna.

Bör flyget räknas som kollektivtrafik

Flyget är viktigt för Sverige och för omställningen. Vi är ett avlångt land och för att hela landet ska leva krävs en utbyggd och stabil flygtrafik, både när det gäller person- och godstransport. Men i dagsläget finns det ingen som uttalat äger den frågan. Utvecklingen när det gäller fossilfritt flygbränsle går framåt och en ökad efterfrågan gör att miljövänligt flygande på bred front är inom räckhåll.

- Vi måste ha ett uttalat ansvar för att Sverige ska ha ett fungerande inrikesflyg, säger Anna-Britta Åkerlind (C), kommunstyrelsens ordförande i Örnsköldsvik. De små kommunerna får ta ett väldigt stort ansvar för både trafiken och själva flygplatsen och det är ohållbart i längden. När tågtrafiken ställde om stod staten för mycket av kostnaderna, men när flyget står inför samma utmaning så är det tyst från regeringshåll.

Fredrik Kämpfe Branschchef Flyg hos Transportföretagen trycker på flygets betydelse för Sveriges utveckling.

- En fungerande infrastruktur är viktig när det gäller vår förmåga att ta hand om oss själva. Vi behöver ett livskraftigt flyg som kan spela en stor roll i att ta omställningen framåt.

Öst-västlig infrastruktur – kan vi bygga broar?

Under seminariet om öst-västliga transportstråk lyftes vikten av nordiskt samarbete. Vi lever i en tid när kartor ritas om, inte bara geografiskt utan också politiskt och ekonomiskt. Detta visar behovet öst-västliga förbindelser.

Kvarken har alltid varit en passage mellan våra länder, vad skulle en bro kunna innebära för det nordiska samarbetet?

-I finska regeringsprogrammet tittar man på förutsättningar för en fast förbindelse, det är viktigt för Sverige och övriga Norden också. Primärt är det för att utveckla samhället, säger Mathias Lindström, direktör, Kvarkenrådet och fortsätter: Frågan är kanske inte bara vad det kostar utan vad kostar det om vi INTE gör den här investeringen. Natobeslutet innebär att 5 procent ska gå till samhällsutvecklande infrastruktur och då anser jag att en stor andel av den kakan bör gå till infrastrukturen.

Hur löser vi kompetensförsörjningen i norra Sverige

Under omställningen som sker belystes vår unika chans i norra Sverige just nu - Inte minst under dagens sista seminarium om kompetensförsörjning.

-Norra Sverige är den motor som krävs för att vända trenden i att Europa ligger efter i gröna omställningen just nu, säger Sara Nylund (S), regionstyrelsens ordförande Västernorrland

-Vi brukar säga att vi är i en omställning som är dubbel just nu. Det ena är gröna omställningen, och det andra gäller det digitala, säger Niklas Säwén (S). Vår IT-sektor är stark och även den påverkas i denna omställning. Det behövs spetskompetens och vi kommer behöva utländsk arbetskraft för att möta de behov som finns. Sverige ligger bra till men Europa är på efterkälken vad gäller grön omställning. -När vi får den här typen av utveckling som vi ser behöver alla sektorer och branscher människor. Hela norra Sverige sitter i samma situation och där är vi bra att stödja varandra.

-Med tanke på det som händer i USA har vi en jättemöjlighet, säger Douglas Washburn, Chef för enheten för Talangattraktion och exportfrämjande, Svenska Institutet. Vi gör för lite för att se till att samhället fungerar i hela landet. Det är hög arbetslöshet i södra Sverige och personalbrist i norra Sverige. Vi måste ha en breddad arbetsmarknad, de som kommer hit för att arbeta ska också hitta ett bra och attraktivt arbete för sin partner.